

OAZA BEOGRAD

**Do pre nekoliko
nedelja u novobeogradskom
bloku 22 između stambenih zgrada**

nalazila se ogromna neuredna i zapuštena livada.

Trava nije košena, niti je bilo šta uređivano na toj parceli čija namena nije određena. Ta livada više ne izgleda tako, na tom mestu sada se nalazi veliki park – Zelena oaza Bloka 22

Na jednoj od novih klupica u parku bloka 22 sedi Valerija Kulić i gleda kako se njena unuka igra u travi. Baka Valerija ima 64 godine i penzioner je. Dok je radila, mnogo vremena je provodila u kancelariji i zbog toga sada svaki trenutak koristi da bude na svežem vazduhu. Do pre dve godine živila je na Banovom Brdu i jako joj je teško palo što, kada se preselila na Novi Beograd, nije imala gde da se šeta sa unukom. "Doskora je na ovom mestu bila džungla. Ništa nije košeno ni uređivano. Sada to izgleda mnogo bolje. Vidite ovu lepu travu i staze. Kažu da će zasaditi i neko drveće i žbunje i tek onda će biti uživanje šetati kroz našu Oazu", kaže baka Valerija.

Mesto na kome sada uživa baka Valerija sa unukom, u naselju preko puta Sava centra, urbanističkim planom nije određeno da bude park ili zelena zona. Međutim, dok ne bude rešeno šta će biti sa tim prostorom, Javno komunalno preduzeće "Zelenilo Beograd" je u dogovoru sa opštinom Novi

Beograd uredilo taj prostor i od njega napravilo park sa ogromnim travnjakom i klupama. Na jesen će tu biti posađeno 57 visokih i šest srednjih lišćara, 117 poleglih četinara i 20 pučavica, a na oko 1000 kvadratnih metara zimzeleno i listopadno žbunje.

LJUDI U ZELENOM: Radnike JKP-a "Zelenilo" građani uglavnom vide samo dok kose travu, zalivaju, okopavaju ili sade cveće po beogradskim parkovima i skverovima. To je, međutim, samo jedan deo posla ovog preduzeća: "Mi imamo svoje rasadnike u kojima uzgajamo samo (dva puta po 300.000 primeraka) cvetni rasad kojim dekorisemo naš grad. Takođe imamo i jedan deo sadnica stabala", kaže za "Vreme" Vladimir Bogićević, tehnički direktor u "Zelenilu". "Kada uređujemo neke specifične ulice a zahtevaju se poseban, vrhunski kvalitet, određena starost i kategorija sadnica, onda ih nabavljamo van 'Zelenila'. Prvo gledamo da kupujemo od proizvođača u Srbiji, a ako nema takve ponude, onda uvozimo."

Drugi sektor je izgradnja. Sve se pravi unutar "Zelenila". Od betonskih staza i stepeništa do ljuljaški, klackalica i klupe. Tu se nalazi i projektni biro sa projektantima. "Sposobni smo da uradimo veliki park od početka do kraja i da se posle bavimo održavanjem tog parka. Bitno je to što nismo monopolisti po pitanju same izgradnje parkova. Učestvujemo na konkursima zajedno sa drugim firmama i prinuđeni smo da se razvijamo zbog te tržišne utakmice. Što se tiče održavanja, to radimo samo mi u deset opština koje su u našoj nadležnosti", objašnjava Bogićević.

Planovi

U 2009. godini izvršena je popravka na javnim zelenim površinama na 92 lokacije. U radove većeg obima tokom 2009. godine spadaju: Voždovački park, Dunavski park-gornji deo, stambena naselja Kumodraška, Vitanovačka, Kraljevačka, stambena naselja blok 22 i 33 na Novom Beogradu, stambeno naselje Stara Rakovica, deo Bulevara oslobođenja, blok 21 na Novom Beogradu, stambeno naselje Save Kovačevića u Zemunu...

U 2010. godini planirani su radovi na 83 lokacije. U planirane radove većeg obima spadaju: sanacija igrališta Drugak i Trećak u Bulevaru oslobođenja, stambeno naselje Severni bulevar, blokovsko zelenilo u Pilota Ratka Jovanovića, blokovsko zelenilo u Hadži Ruvimovoj – Tomića ježa, blokovsko zelenilo u XII MZ u Zemunu, skver Ruska, Skopljanska, Vojvodanska u Zemunu, ulični travnjaci Sremskih odreda, Tošin bunar, Pohorska, zelena površina u Pere Segedinca, park Stara Zvezdara na Savskom vencu.

Takođe, u "Zelenilu" je najavljenja sanacija Pionirskog i Akademskog parka, a sledeće godine trebalo bi da bude završen Tašmajdanski.

VLADIMIR BOGIĆEVIĆ,
TEHNIČKI DIREKTOR
"ZELENILA"

Poslednje tri godine radnici "Zelenila" ulaze i u stambena naselja, u parkiće. Takva je i Zelena oaza u Bloku 22. To su zelene površine unutar stambenih naselja i uglavnom su zapuštene i u jako lošem stanju. "Ove godine je izdvojeno stotinak miliona dinara i za rekonstrukciju parkića. Imamo trenutno spisak od oko 30 do 40 lokacija u gradu koje ćemo na taj način raditi ove godine", kaže Bogićević. Opština Novi Beograd je ove godine izdvojila 80 miliona dinara za te radove. "Površina je ogromna i potrebno je malo strpljenja građana da shvate da ne možemo baš odmah da rekonstruišemo ispred njihove zgrade. Dodatno nam otežava posao održavanje površina koje nisu rekonstruisane 30, 40 godina", kaže direktor Bogićević. U "Zelenilu" kažu da građani mogu da utiču na obnavljanje parkova u svom komšiluku. "Građanskim inicijativom ili preko mesne zajednice opštini se uputi zahtev. Nakon toga predsednici opština razgovaraju direktno sa našim Sekretarijatom za stambeno-komunalne poslove unutar gradske uprave. Sekretarijat dalje vrši izbor tih lokacija koje ćemo mi raditi i posle toga izlazimo na teren i radimo."

U planu je da se sa kolegama iz Instituta za vodoprivredu "Jaroslav Černi" izvrši ispitivanje zemljišta i da se iskopaju bunari iz kojih bi se crpla voda za zalianje zelenih površina. Na taj način bi se rasteretio vodovod.

Što se tiče drveća, "Zelenilo" sadi stabla starosti od oko pet godina. "Ako se rade drvoredi koji treba da budu reprezentativni, na primer neka centralna, gradska ulica, stabla bi trebalo da budu stara i po desetak godina i da imaju krošnje značajnog prečnika, a cena takvog drveća meri se u hiljadama evra. Ukoliko se radi nešto manje reprezentativno, recimo novootvoreni novobeogradski bulevar, sadićemo stabla koja imamo u našim rasadnicima ili ćemo kupovati od uzgajivača iz Srbije", kažu u "Zelenilu". Osim nedostatka novca za vrhunske rasade, "Zelenilo" problem pravi i 30 miliona dinara godišnje gubitka zbog obnavljanja parkovskih mobilijara (klupe, klackalice, ljuljaške). Upravo toliko vredi jedan park veličine Voždovačkog parka.

U procesu održavanja parkova postoje određene kategorije po kojima su raspoređeni parkovi i zelene površine. Kalemegdan je, na primer, park prve kategorije, a parkić u Bloku 22 je peta kategorija. "Svi smatraju da žive u prvoj kategoriji i očekuju da ispred njihovih zgrada bude sve očišćeno i uređeno kao na Kalemegdanu. Građani s punim pravom zahtevaju da se igralište na kome se igraju njihova deca uređuje maksimalno, jer njihova deca nisu deca drugog ili petog reda u odnosu na decu koja se igraju na Kalemegdanu", objašnjava Bogićević.

To za sada nije moguće jer je nemoguće postići da se sve zelene površine i parkovi u Beogradu kose 20 puta godišnje, međutim, u "Zelenilu" procenjuju da će to biti moguće za nekoliko godina.

Studenti pomažu starim osobama

Na listi čekanja za pomoć u kući trenutno se nalazi oko 1000 starih Beograđana. Grad je novim projektom "Treće doba – zajedno sa nama" našao način da im to čekanje olakša dok ne zaposli nove gerontodomaćice. Naime, studenti volonteri su početkom maja počeli da obilaze starije sugrađane

"Kod 'moje bake' sam bila već nekoliko puta. Desilo se da odem premorena, ali ona je tako duhovita i obrazovana osoba da se ja preporodim kada pričam s njom. A sa druge strane, znam da sam joj pomogla koliko je u mojoj moći", kaže Katarina Sivački, studentkinja četvrte godine socijalnog smera Fakulteta političkih nauka u Beogradu, jedna od volontera koji učestvuju u projektu.

Kako je predviđeno, Katarina dva puta nedeljno odlazi kod "svoje bake". Kada dode, prvo ode u prodavnicu, kupi lekove, a onda sednu da popiju kafu i pričaju. Tema im ne manjka, baka je ekonomista i pomno prati šta se događa u svetu. Razgovori su im, kako kaže naša sagovornica, bogati i konstruktivni.

Protokol o realizaciji "Treće doba – zajedno sa nama" potpisali su pre manje od dva meseca gradonačelnik Dragan Đilas, predstavnici fakulteta i više škole i Gerontološkog centra "Beograd".

Uključeni studenti pohađaju Učiteljski fakultet, Fakultet političkih nauka, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju (FASPER), bivši Defektološki, i Visoku zdravstvenu školu strukovnih studija. Za sada se prijavilo 65 volontera studenata. Njihov posao je da svojim korisnicima nabavljuju namirnice i lekove, pomažu pri odlasku u dom zdravlja, idu u šetnju i uopšte uključuju ih u društveni život.

SUSRET: Nakon što su se prijavili, studenti su imali četvoročasovno predavanje gde su sa njima pričali socijalna radnica, psihijatar, doktori. Bila je to neka vrsta pripreme šta raditi ako se dogodi nešto nepredviđeno, pogotovo zato što su korisnici ljudi osetljivog zdravstvenog stanja.

Osim toga, studenti nisu prolazili posebnu obuku, jer su već na svojim fakultetima dobili "dovoljno teorije".

Katarina nam objašnjava da ona, u okviru studija na FPN-u, ima predmet gerontologija. Međutim, ovaj projekat

poseduje drugu vrednost kada je reč o sticanju profesionalnog i ličnog iskustva.

"Nismo imali nikakvu praksu kada je reč o starima. Prvi put se sada ljudski susrećemo sa stariim osobama, a od njih zaista može mnogo da se nauči."

I zamenik gradonačelnika Milan Krkobabić slaže se da studenti imaju neka znanja, ali da je potrebno da se "kale". On kaže za "Vreme Beograda" da je zadovoljan što je 65 mlađih ljudi pokazalo visok stepen društvene odgovornosti. To vidi kao dobitak, kako za korisnike usluga tako i za studente i Grad. Naime, studenti će "videti da li im to leži" i pritom će, ukoliko se pronađu, imati prednost pri zapošljavanju. "U CV-u će im pisati 'ja sam bio volonter' i takva osoba će posedovati konkretna, dokazana znanja. Samim tim, dobiće prvenstvo kada je u pitanju radno mesto."

KOD "MOJE" BAKE:
GĐA. MILANKA STOJANOVIC
I STUDENTKINJA
KATARINA SIVAČKI

BEZ ČEKANJA: Projekat "Treće doba – zajedno sa nama" se, za sada, odvija u dve beogradske opštine, Voždovcu i Savskom vencu, a očekuje se da kasnije budu obuhvaćeni i stari iz ostalih delova grada. Takođe, plan je da se priključi još volontera do kraja ove godine. Svi oni će dobiti potvrde o svom angažmanu.

No, kako nam objašnjava Milan Krkobabić, sam projekat predstavlja prelazni korak ka ukidanju lista čekanja na pomoć u kući.

"Osnovna briga gradske vlasti su najmladi i najstariji, a cilj nam je da budemo socijalno odgovorna vlast. To je fraza ako ništa ne radimo po tom pitanju. Čekamo na vrtice, domove zdravlja, naš cilj je da liste čekanja odu u zaborav."

I gradonačelnik Dragan Đilas je, primajući u Starom dvooru studente volontere, izjavio da od 1. januara 2011. neće biti čekanja na pomoć u kući, na zadovoljstvo svih sugrađana kojima je ona potrebna.

Trenutno u Beogradu radi oko 670 gerontodomačica, a svaka od njih odlazi kod po troje korisnika. Oko hiljadu

sugrađana nije dobilo tu pomoć, a potrebna im je. Po rečima Miodraga Tasića, direktora Gerontološkog centra Beograd, uslov za dobijanje pomoći je da stara osoba nema nikog drugog ko joj može priskočiti u pomoći i da je mentalno sveža. On naglašava da projektom studenata volontera "dovodimo stare ljude u poziciju da ne budu baš potpuno na čekanju. To je neka vrsta prelaznog perioda dok Grad ne zaposi još gerontodomačica".

Kada govorimo o potrebama Beograda, oko 350 gerontodomačica bi rešilo problem.

"U skorije vreme planiramo da povećamo broj gerontodomačica za još 50. Znate, ne možemo baš u godini, dve da rešimo sve", kaže Milan Krkobabić. Kako ističe, Grad namerava da zaposli u dogledno vreme onoliko osoba koliko bi bilo dovoljno da svi dobiju potrebnu pomoć.

"S jedne strane, stari više neće čekati, a sa druge, više od 300 onih koje ćemo postepeno zapošljavati imaće jasan i redovan izvor prihoda."

Do tog trenutka, tu su studenti. Oni će, kao što smo već pomenuli, dobiti prednosti ukoliko odluče da rade kao gerontodomačice. (Razlika između gerontodomačica i studenata je to što studenti obavljaju lakše poslove. Oni ne sređuju kuću, ne spremaju obroke, više završavaju spoljne obaveze. Takođe, razlika je i što korisnici ne plaćaju nikakvu nadoknadu za dolazak mlađih volontera sa Beogradskog univerziteta, dok za gerontodomačice, koje dolaze svaki dan, izdvajaju oko hiljadu dinara mesečno. Studenti posećuju korisnike dva puta nedeljno po oko dva sata. Njihov rad prati Služba za pomoći u kući, pri Gerontološkom centru Beograd.)

Jedna studentkinja sa FASPER-a, koja takođe učestvuje u projektu, kazala nam je da još ne razmišlja o poslu. Bitno joj je, za sada, da "oproba sebe" i pomogne drugom.

Na prijemu studenata održanom malo pre nego što će praksa početi, Dragan Đilas im je poručio "Zahvaljujući vama, 200 porodica imaće nekoga ko će im pomoći. Neće vam biti lako. Korisnicima vaših usluga biće najbitnije da ih saslušate, pomognete da reše neke svoje manje probleme, popričate sa njima i da im svojom pozitivnom energijom i voljom život u poznim godinama učinite laksim i lepšim."

Možda bi za studente koji tek nameravaju da se prijave, kao i za ovakve i slične projekte koji će tek doći na red, dobra vodilja mogla da bude i misao Duška Radovića. Pre više od trideset godina kazao je: "Toliko nas ima i toliko imamo da niko ne sme ostati sam i bespomoćan." x
J. J.

MILAN KRKOBABIĆ,
ZAMENIK GRADONAČELNIKA

Grad nastavlja da pomaže finansiranje vantelesne oplodnje

Grad Beograd nastavlja da pomaže parovima koji pokušavaju da vantelesnom oplodnjom postanu roditelji. Tako je Grad prošle nedelje uplatio 7.000.000 dinara za drugi pokušaj vantelesne oplodnje za prva 34 para sa prebivalištem u Beogradu. Program finansiranja drugog pokušaja vantelesne oplodnje ustanoven je krajem marta na inicijativu Dragana Đilasa, gradonačelnika Beograda.

Sredstva su uplaćena Institutu za ginekologiju i akušerstvo Kliničkog centra Srbije i Ginekološko-akušerskoj klinici "Narodni front", gde se i sprovodi drugi pokušaj vantelesne oplodnje za parove sa područja Beograda.

"Grad Beograd finansira drugi pokušaj vantelesne oplodnje parovima koji su neuspešno prošli prvi pokušaj o trošku Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, a na osnovu mišljenja komisija Instituta za ginekologiju i akušerstvo Kliničkog centra Srbije i Ginekološko-akušerske klinike 'Narodni front'. Ove dve klinike dostavile su 82 i najavile još 24 pojedinačne fakture za drugi pokušaj vantelesne oplodnje u ukupnom iznosu od 24.166.571 dinar. Za sada se radi o 106 parova sa područja grada Beograda", rekao je Zoran Blagojević, sekretar za zdravstvo.

Pravo na drugi pokušaj vantelesne oplodnje imaju parovi koji su imali prebivalište u Beogradu u trenutku prvog pokušaja.

"Jasna populaciona politika i promocija reproduktivnog zdravlja u smislu zaustavljanja nepovoljnih demografskih tendencija, podsticanje rađanja i borba protiv neplodnosti kontinuiranim sprovođenjem mera populacione politike, dugoročni su ciljevi programa, zasnovani na strategijama održivog razvoja i podsticanja rađanja. Neposredni ciljevi programa su: šira primena postupaka medicinski potpomognute oplodnje, pružanje stručne pomoći parovima sa problemom neplodnosti, finansijska podrška zainteresovanim parovima, kao i ublažavanje psihološkog opterećenja od neuspeha pri prvom pokušaju VTO" zaključio je Zoran Blagojević.

BEogradski ulični psi

Uhvati – steriliši – vrati na ulicu

Kako ćemo decu učiti da govore kad više ne bude životinja? Jer o životnjama prvo žele da pričaju. Da, i o autobusima, i o hrani, i o mami i tati. Ali zbog životinja progovore

(Citat iz romana "Londonska polja" Martina Ejmisa, Laguna)

Da li Beograđani vole svoje pse? Vole, ne vole, ravnodušni su. Činjenica je da vlasnici pasa ne mogu da uđu u restoran sa psom (čast izuzecima), da je čovek sa psom više nego neželjena pojava u javnom prevozu, da psi nisu dobrodošli u hotelima, hostelima kao u drugim evropskim metropolama. Ovo nije kritika na račun gradske vlasti, koja rešavanje problema uličnih pasa visoko kotira, to smo prosto mi i naš odnos prema životnjama. Kako god, pojedini Beograđani bi trebalo da shvate da su se psi, isto kao i oni, preselili u građevine i da tamo imaju pravo da borave.

Gradske vlasti Beograda imaju strategiju za rešavanje problema napuštenih pasa na ulicama grada: nema više eutanasije, psi se sterilišu, čipuju i vraćaju na ulice, vlasnički psi se čipuju, planira se osnivanje policije za životinje, u mnogim parkovima postoje vrećice i kante za odlaganje psećeg izmeta. Sterilizacija pasa (CNR) započela je 2002. godine dolaskom Fondacije Brižit Bardo, potvrđena je potpisivanjem strategije 2006. kada je uvedeno čipovanje pasa; eutanazija je ukinuta sa Đilasovim dolaskom na čelo gradske vlasti. Nedostaci strategije se "popravljaju u hodu". Nekad po zlu čuveno gubilište u Ovči danas je karantin za bolesne pse, dok je novootvoreni azil u Rakovici centar za sterilizaciju pasa i prihvatalište. U tom centru-azilu postoje boksovi za pse, ali i ambulanta, apoteka, operaciona sala sa postoperativnim blokom, laboratorijska, edukacioni i dispečerski centar. Kapacitet prihvatališta za pse u Rakovici je 500 pasa, a fluktuacija je od 320 do 500 pasa jer uvek mora da postoji određeni broj slobodnih boksova. Postoji mnoštvo privatnih azila kojima Grad finansijski pomaže, planira se izgradnja groblja kućnih ljubimaca, uskoro će biti otvorena još dva gradska azila u opština Palilula i Zvezdara (spominje se i Mladenovac), u dogledno vreme bi svaka opština trebalo da ima svoj azil za pse, predloženo je i uvođenje SOS telefona za prijavljivanje zlostavljanja životinja koji bi bio u funkciji 24 sata. To su planovi gradske vlasti (vidi okvire "Azil po svetskim standardima" i "Prošle godine sterilisano 3500 pasa").

U Beogradu trenutno ima 4500 pasa, dok prema nekim procenama ne bi trebalo da ih bude manje od 1500 zbog

A. ANDIĆ

PASIMA PRAVO DA ŽIVI U BEOGRADU: DANICA DROBAC, PREDSEDNICA EI17

Kako prepoznati simptome trovanja pesticidom

Vlasnik ili staratelj psa otrovanog obojenim pesticidom kreozonom treba da zna da u toj situaciji mora brzo da reaguje. Simptom trovanja je kontituirano ubrzano dahtanje psa. Šta treba odmah uraditi? Danica Drobac kaže da treba izazvati povraćanje 3% hidrogenom ili vodom sa 2-3 kašike soli, a zatim hitno istuširati psa ledenom vodom dok ne spadne temperatura. Tom metodom je od pokušaja trovanja spasila pse o kojima se stara. Prema podacima udruženja za zaštitu životinja, na ovaj ili neki još brutalniji način ubijeno je 25 uličnih pasa za godinu i po dana u jednoj beogradskoj ulici.

VLADIMIR TERZIN,

POMOĆNIK SEKRETARA ZA KOMUNALNE DELATNOSTI

Prošle godine sterilisano 3500 pasa

Vladimir Terzin kaže da postoji želja da svaka beogradска општина има свој азил за псе и на томе ћемо радити. "Сада за то не постоје услови, али то не значи да нећемо радити на томе да се број азила стално повећава. Када што знате, донете су одлуке о изградњи још два азила, најпре на Палилу и Зvezdari. Радимо на стварању услова за организовање полиције за животине, а тrudimo се да кроз разлиčite видове подршке створимо услове за отварање SOS центра за животине. Стално апелујемо и на власнике паса да се одговорно понашају, јер је trenутна казнена политика изузетно блага, па ту чинjenicu mnogi zloupotrebljavaju." "Азил који ћемо да изградимо на Палилу имаће и комплетно опремљен хируршки блок за спровођење најзахтевнијих захвата. Да би било јасно који је обим tog посла, истакао бих податак да се сваког месеца у Београду sterilise više od 300 уличних паса. Tokom prošle godine sterilisano je oko 3500 животinja. Da bi se ovaj posao ефикасније обављао, kupljena su tri nova, namenska vozila. Prošle godine потписан је и уговор са Veterinarskim fakultetom u Beogradu о sterilizaciji напуштенih животinja. Ovaj уговор вредан је око осам miliona dinara i garantuje да ће sterilizacija i kontrola populacije biti обављene na најефикаснији i најстручнији начин. Efekti svih naših napora da rešimo ovaj problem već su vidljivi: broj ujeda u prva tri mesečna ove godine smanjen je za 11 odsto u odnosu na isti period prošle godine. Naši napori usmereni су и на повећање броја екипа на улицама града, а са-мим tim i na ефикасније спровођење strategije", kaže Vladimir Terzin, помоћник секретара за комunalne poslove. Sve strategije ове vrste u velikim gradovima pokazale су да је више од 80 odsto паса који се налазе на улицама некада имало власника.

EI17 O REŠAVANJU PROBLEMA PASA NA ULICAMA

Treba izgraditi "no kill" društvo

Fokus treba да буде на начину побољшања brige о животинјама i povećања stope udomljavanja pasa u наšem društvu. Kao zajednica treba да се oslobođimo pogrešне prepostavke о potrebi smeštanja čitave populacije pasa u azile. Umesto izgradnje „no kill“ azila, treba izgraditi „no kill“ društvo.

Kombinacija CNR-a i „no kill“ mini azila po opština (montažnim materijalom i delta sistem), tj. decentralizacija problema do mesne zajednice, bila bi idealno rešenje за rasterećenje ulica. Decentralizovan начин rešavanja problema čini se neophodnim jer svi faktori koji definišu stanje *in situ* (broj pasa, broj staratelja, "otpor sredine", centralna ili periferna opština, konfiguracija terena i zastupljenost parkova i zelenih površina, itd.) variraju od lokacije do lokacije, tj. staništa. Korpus mehanizama i normi mora biti istovetan, a primena prilagodena specifičnostima svake lokacije.

(<http://evropskainicijativa17.blogspot.com/p/stavovi-ei17.html>)

zaštite teritorije od novih pasa. Stručnjaci из ове области каžu да су ефекти стратегије CNR (Cath–Neutralise–Release – uhvati, steriliši i vrati na ulicu) добри i да се, после sterilizације, agresivnost pasa smanjuje за две трећине. Ако се све то има у виду, strah građana од tzv. "копора pasa" је iracionalan. Ceh ljudskog straha од pasa, од "гладних хорди које нападају", plaćaju psi. Tzv. "копори pasa" су групе од неколико pasa које uglavnom nisu opasne по građane, ukoliko ih ne izazivaju.

KAKO NAM SE DESILA NESREĆNA KERUŠA MILA: Ma-loletnik sa motkom u ruci јuri psa po parku, roditelji nezainteresovano gledaju, pas ujede дете. Ко је крив? Pas nema šanse да каže нешто у svoju одбрану jer ne говори ljudskim jezikom. Roditelji kažu да је pas ujeo дете bez razloga, komшије očevici догађаја klimaju главом u знак потврде, pas biva oduven. Još tužnija је priča о kerušи Mili, a обе говоре о ljudskoj surovosti.

Prema mišljenju Danice Drobac, председнице Evropske inicijative 17 (број nema veze sa političkom strankom), удружења која се стара о beogradskim уличним psima, uvrežen izraz *pas latalica* је pogrdan (као uostalom i termin *šinter*). То су starateljski psi, неко brine о njima, hrani ih i poji, они имају имена i ne lutaju. Svaki pas има своје stanište i право да живи u gradu Beogradu i drugim gradovima Srbije. "Veliki broj beogradskih pasa има своје staratelje, они не idu nikud, ne lutaju. Svaki pas је investicija, zato što неко спроводи sterilizaciju, односно CNR. Ta метода је nastala u svetu devedesetih година, i то је najhumaniji vid postupnog rešavanja problema prekobrojne populacije pasa. To је уједно и најprimereniji vid zato što se svaki pas nakon hvatanja, procene ponašanja i sterilizacije враћа међу ljude. Da ли неко misli da bi Veterinarska ustanova Beograd vratila на улице неко чудovište од psa?", kaže господи Drobac. Prema njenoj iskustvenoj proceni, Beogradani se, u procentima, ovako односе prema уличним psima: 12 odsto су agresivni prema psima, 25 odsto им је naklonjeno dok је остака neutralan – pomaže ih, ali nemaju poriv да ih нahrane ili zbrinu. S obzirom на ту процену, она се пита dokle ће normalna većina popuštati manjini, која u velikom procentu lažno prijavljuje agresivnost pasa nadležnim institucijama?

Prema njenом mišljenju, sterilisan pas је nosilac rešenja за проблем pasa u Beogradu, као и промена svesti građana. "To је dugotrajan proces, a псе треба приближити, односно на-метнути им грађанима личним примером." Tokom razgovora са Danicom Drobac okružili су њен psi из насеља, које она hrani i spasava od posledica trovanja: Milica, Lula, Pedja i Žuća. Lula чува облизњи kafic, a sredovečna Milica joj pomaže. Pod kapom Evropske inicijative 17 постоји више од 100 чланика које се стварају о уличним psima, а основали су је координатори кампање Fondacije Brižit Bardo. U okviru ове организације налазе се i четири mini-azila u Beogradu (за које председница kaže da су "azili bez boksova, psi живе слободно u dvorištima") u kojima je smešteno до 35 pasa u svakom pojedinačном prihvatištu.

A. ANDIĆ

BRATISLAV STANKOVIĆ, DIREKTOR "VETERINE BEOGRAD"

Azil po svetskim standardima

Direktor Veterinarske ustanove "Veterina Beograd" Bratislav Stanković kaže za "Vreme Beograda" da je prihvatio da se uhvati u koštač sa velikim izazovom sređivanja stanja u oblasti zoohigijene zato što veruje da će Beograd uspeti da na human način reši pitanje pasa latalica, ali i da edukuje vlasnike pasa, nemile događaje svede na minimum i razvije ljubav, ali i odgovornost prema psima. Kaže da su nasledili velike probleme i da su za kratko vreme uspeli znatno da poboljšaju stanje.

"U azilu u Rakovici rad je organizovan u skladu sa svetskim standardima, a u toku je izrada sajta koja će omogućiti da potencijalni usvojenici pasa lako dođu do fotografija, ali i svih potrebnih podataka o psima. Interesovanje građana postoji, pa smo do sada udomili nešto više od 100 pasa. Od medija očekujemo veliku pomoć u edukaciji građana, pa će i zato naš rad biti potpuno transparentan, a spremni smo da i za medije organizujemo seminare i pružimo im uvid u sve faze rada azila. Radi što masovnije sterilizacije organizovaćemo i donatorske akcije."

Prema njegovim rečima, strategija "uhvati-steriliši-obeleži-vakciniši-udomi ili vrati na mesto hvatanja" već daje odlične rezultate. "Agresivnost psa se sterilizacijom smanjuje za dve trećine, a obeležavanjem imamo kontrolu nad njima. Uz izgradnju novih azila i ovaku taktku problem pasa latalica mogao bi da bude rešen za dve godine. Međutim, morate da znate da na to utiče priliv novih pasa, a njih imamo i zato što ih dovoze iz drugih gradova, ali i zato što imamo mnogo neodgovornih vlasnika koji pse puštaju na ulicu, a čak i kad ih čipuju ne unose ih u registar. Podaci Instituta govore da je od broja pasa koji su ujeli ljudi čak 90 odsto vlasničkih pasa", kaže direktor "Veterine Beograd". Stanković objašnjava da Grad Beograd u saradnji sa MUP-om Srbije već radi na projektu ustanavljanja policije za životinje, a to će (pored komunalne policije koja ima nadležnosti i u ovoj oblasti) sigurno dati dobre rezultate.

zakonska kazna do tri godine. Zakonom o dobrobiti životinja u 88 stavki piše šta je sve zabranjeno: zlostavljanje, ubijanje, postavljanje zamki, mučenje, dodela životinja u igrama na sreću... Kazne za fizička i pravna lica su od 100.000 do milion dinara", kaže Terzin.

Prema mišljenju predsednice Udruženja EI 17, Beograd je napravio civilizacijski pomak 2002. godine kada je dozvolio pristup Fondaciji Brižit Bardo, koja je tom prilikom sterilisala 900 pasa. Milica je jedna od tih – sterilisana, procenjena, ima istetoviran broj i nosi plavu traku-oglicu. Fondacija je ponudila plan za rešavanje problema uličnih pasa, ali on tada nije uspeo – od 900 sterilisanih pasa, gotovo polovina je nastradala. Drugi pomak, naglašava gospođa Drobac, napravljen je 2008. godine kada je gradonačelnik ukinuo eutanaziju pasa.

(...) Nešto u vezi sa Londonom upada mi u oči: nema više toliko psećih govana na sve strane. I dalje ih je mnogo (...) Ali, ni nalik minulim danima, kada su londonske ulice bile popločane psećim govnima. Objasnjenje. Englezzi iz nekog razloga i dalje vole svoje pse. (M. Ejmis: Londonska polja)

BILJANA VASIĆ

Na sajtu nedeljnika "Vreme"
www.vreme.com
možete pročitati više
o zakonodavstvu u
ovoј oblasti, principu
rada i dresuri pasa
u azilu u Rakovici
i o radu Veterinarske
ustanove "Veterina
Beograd".

POTPISANI UGOVORI ZA 35 SUBVENCIJA ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE

Sekretarijat za privredu potpisao je ugovore za dobijanje subvencija za samozapošljavanje sa 35 nezaposlenih lica. Subvencije se dodeljuju na osnovu konkursa ovog sekretarijata, kojim je predviđena dodela 200.000 dinara po nezaposlenom.

“U okviru Programa dodelje subvencije za podsticanje zapošljavanja, potpisali smo ugovore sa 35 nezaposlenih lica koja su već osnovala radnje i preduzeća. Očekujemo da ćemo za desetak dana potpisati ugovore sa još 25 korisnika ove subvencije. Za dodelu pomoći prilikom osnivanja radnji i preduzeća ove godine izdvajamo 12 miliona dinara, tako da ćemo dodelom još 25 subvencija u potpunosti utrošiti sredstva predviđena konkursom” rekla je Stanija Višekruna, zamenica gradskog sekretara za privredu.

ZAVRŠENA REKONSTRUKCIJA NASIPA NA ADI CIGANLIJI

Rekonstrukcija nasipa za odbranu od poplava na Adi Ciganlji, kjom se štiti Makiško polje i čak 50 odsto objekata za vodosnabdevanje u Beogradu, završena je. Prema rečima Vladimira Batalovića, tehničkog direktora Javnog vodoprivrednog preduzeća “Beogradvode”, potpuno su završeni zemljani radovi u nastavku postojećeg nasipa sa savske strane, a u toku je poslednja faza, to jest postavljanje posteljice puta od tucanika.

“Rekonstrukcija nasipa počela je 2007. godine, odmah posle velikih poplava. Preduzeće ‘Beogradvode’ preuzeo je ingerenciju nad vodoprivredom na teritoriji grada 2008. i prošle godine u novembru nastavili smo ove radove. Nasip se izdiže na kotu 77.50, što je generalno projektovana kota za odbranu od poplava stogodišnjih voda grada Beograda. Njegova dužina iznosi 7,5 kilometara i za sada je urađeno oko sedam. Preostalo je da se uradi deo kod rukavca, tako da čekamo da se završi nov most na špicu Ade Ciganlige, posle čega ćemo pristupiti i toj fazi. Takođe, tokom ove godine uradiće se još nekoliko betonskih zidova, i to čim se završi letnja sezona na jezeru. Posle kompletne rekonstrukcije nasipa, gradani u ovom delu Beograda potpuno su bezbedni”, kazao je Batalović.

BOLJA NAPLATA I POVEĆANJE PRIHODA GSP-a

Direkcija za javni prevoz i Gradska saobraćajno preduzeće “Beograd” realizovaće do 10. jula akciju storniranja doplatnih karata i opomena. Prema rečima Radoslava Nikolića, direktora GSP-a “Beograd”, ovo je jedna od mera i aktivnosti koja ima za cilj da se poveća prihod, odnosno smanji neplaćanje usluga javnog gradskog prevoza. “Svima onima kojima su napisane od jedne do tri opomene, uplatom od 1000 dinara putem poštanske uplatnice na žiro-račun, koji se može naći na sajtu preduzeća www.gsp.co.rs ili lično na šalterima preduzeća, biće storniran sav dug. Oni koji imaju od četiri do devet opomene za storniranje duga treba da uplate 2000 dinara, a za deset i više opomene 3000 dinara. Provera duga lako se može obaviti na sajtu GSP-a unesenjem matičnog broja, telefonom i na šalterima”, kazao je Nikolić.

NOVA OSNOVNA ŠKOLA U NASELJU BORČA POD KROVOM

Izgradnja nove osnovne škole u naselju Borča – Centar 3 u ulici Bele Bartoka privodi se kraju. Objekat je pod krovom, stavljen je fasadna stolarija, trenutno se rade građevinsko-zanatski radovi, a uskoro će i školsko dvorište dobiti spoljnju rasvetu. Objekat će biti završen do početka nove školske godine.

“Škola ima prizemlje i jedan sprat i sastoji se od šest lamele sa centralnom komunikacijom koja ih povezuje. Po dve lamele namenjene su učenicima starijih i nižih razreda, u petoj će se odvijati društveni sadržaji, dok će se u šestoj nalaziti fiskulturna sala sa pratećim sadržajima. Prema projektu, ispred glavnog ulaza u školu nalaziće se mali trg sa klupama, a oko objekta prilazna, prvenstveno pešačka staza za sportske terene (košarku i rukomet). Koristiće se i kao atletska ili šetačka staza”, rekla je Mirjana Matetić, pomoćnik u Agenciji za investicije.

NABAVKA VOZILA ZA HITNU POMOĆ

Sekretarijat za zdravstvo obezbedio je sredstva za nabavku tri sanitetska vozila sa unutrašnjom opremom i dva automobila za prevoz pacijenata na hemodijalizu za Gradski zavod za hitnu medicinsku pomoć. Tri nova sanitetska vozila sa kompletnom unutrašnjom pripremom namenjena su podstanici Hitne pomoći koja treba da bude otvorena u Sremčici, kako bi novoformirane ekipe bile potpuno opremljene za rad čim podstanica počne s radom. Dva nova manja putnička vozila koristiće se za prevoz pokretnih pacijenata na hemodijalizu.

“Grad je u prethodnim godinama, od preuzimanja osnivačkih prava, gotovo kompletno obnovio vozni park Gradskega zavoda za hitnu medicinsku pomoć, obezbeđivši 27 potpuno novih sanitetskih vozila s kompletnom opremom. Iz budžeta Grada nabavljeno je i 30 klima-uređaja, tako da su sva vozila klimatizovana.”, rekao je gradski sekretar za zdravstvo dr Zoran Blagojević.

Hitna pomoć dnevno na terenu ima 19 redovnih i pet transportnih lekarskih ekipa. U vreme održavanja sportskih, kulturnih i drugih manifestacija u stanju je da angažuje još desetak vanrednih medicinskih timova. Ekipa Hitne pomoći u toku godine, samo u Beogradu, predu oko 3,4 miliona kilometara.

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec